

VOORBLAD COMMISSIE

ONDERWERP EN BEHANDELING	
onderwerp	Voorstel tot vaststelling van de nota Cultuurkoers 2030
vertrouwelijk	Nee
portefeuillehouder	Wethouder Vreugdenhil, P.A.
bijlagen	Voorstel: Voorstel_44057.docx Cultuurkoers 2030
agendapunt	12.

VOORGESTELD BESLUIT RAAD
1. De nota Cultuurkoers 2030 als richtinggevend document vast te stellen 2. Bijlage 3 Ontwikkelagenda als genoemd in de Cultuurkoers 2030 als informatief aan te merken. 3. De financiële middelen die noodzakelijk zijn om de Cultuurkoers en de ontwikkelagenda's uit te kunnen werken in de komende jaren te betrekken bij de afwegingen die worden gemaakt in het kader van de P&C cyclus.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)
Argumenten: <i>1. Hierdoor wordt de ontwikkeling van cultuur in het Westland bestendigd en optimaal verbonden met de beleidsterreinen zorg en welzijn, onderwijs, ruimte en economie en komt voor het gemeentebestuur een adequaat toetsingskader beschikbaar op het gebied van culturele initiatieven.</i> <i>2.1 De ontwikkelagenda 'Bestaande cultuurbeleid: ruimte voor innovatie en ontwikkeling' stimuleert nieuwe ideeën en innovaties in kunst, cultuur en erfgoed.</i> <i>2.2 De ontwikkelagenda 'Onderwijs: cultuur als basis voor levenslang leren' waarborgt het stimuleren en behouden van cultuureducatie van voorschoolse opvang tot en met het MBO hetgeen bijdraagt aan de creativiteit, kennis en talentontwikkeling en zelfbewustzijn van Westlandse jongeren.</i> <i>2.3 De ontwikkelagenda 'Zorg en welzijn: cultuur maakt beter' zorgt ervoor dat Cultuur een essentiële bijdrage levert aan de sociale verbondenheid en een preventieve helende werking heeft voor kwetsbare doelgroepen.</i> <i>2.4 De ontwikkelagenda 'Openbare ruimte: zonder erfgoed is Westland niet zichzelf' waarborgt het wezenlijke belang van kunst, monumenten, landschapsontwikkeling en archeologie voor het behoud van de Westlandse identiteit.</i> <i>3. Zonder financiële middelen is het niet mogelijk de Cultuurkoers 2030 en de ontwikkelagenda's uit te werken.</i> Kanttekeningen: <i>1. Cultuurkoers 2030 is een richtinggevend document waarbinnen de belangrijke thema's voor de periode naar 2030 zijn benoemd. In de komende jaren kunnen er ontwikkelingen bijkomen of afvallen hetgeen mogelijkwerijs van invloed is op de ontwikkelagenda's.</i>

RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Cultuurkoers 2030

AANLEIDING

Er zijn 3 redenen om een nieuwe koers voor cultuurbeleid in te zetten:

1. *Bestuurlijke ambitie*; Kunst, cultuur en erfgoed worden zowel in het Westlandakkoord als in het WestlandProgramma 2018-2022 genoemd. In het uitvoeringsprogramma 2019 wordt dit concreet in maatregel 34: 'In 2019 ontwikkelen we door intensieve participatie van burgers, bedrijven en maatschappelijke en culturele instellingen de Nota Cultuur Westland; beleid met uitvoeringsprogramma.

2. *Actualisatie huidig beleid*; De kadernota 'Kunst en Cultuur vanuit de Kern' stamt uit 2009: speerpunten uit deze nota zijn uitgevoerd tussen 2010 en 2014 (inclusief een gemeentelijke herijking van subsidies). De nota 'Cultuurhistorisch erfgoed Westland' dateert uit 2005 en is op onderdelen uitgevoerd. Beide nota's voorzien niet in antwoorden op nieuwe vraagstukken, actualisatie en toepassing van nieuwe inzichten zijn wenselijk.

3. *Strategische en integrale visie*; Het belang van cultuur is breder dan alleen de intrinsieke waarde. Cultuur maakt ook verbinding met sociaal, economisch en ruimtelijk beleid. Het huidige beleid zegt hier niets over. Actualisatie en toepassing van nieuwe inzichten zijn daarom wenselijk.

DOELSTELLING

Met de nota Cultuurkoers 2030 beoogt de gemeente een strategische en integrale visie te presenteren die richting geeft aan actuele en toekomstige vraagstukken op cultureel gebied, waarbij de verbinding wordt gemaakt met het sociale, educatieve, economische en ruimtelijke beleid. Cultuurkoers 2030 levert daarmee een bijdrage aan een drietal thema's uit het WestlandProgramma 2018-2022:

- *Goed Toeven*; cultuur draagt bij aan een aantrekkelijke leefomgeving en vestigingsklimaat.
- *Sterke Samenleving*; cultuur zorgt voor sociale verbondenheid en een zinvolle dagbesteding voor o.a. kwetsbare groepen (eenzaamheid, ouderdom en leven met een beperking).
- *Welvarend Westland*; de uitgaven rond een cultureel bezoek (horeca, winkels, vervoer) dragen bij aan de Westlandse economie.

ARGUMENTATIE

1. Hierdoor komt op cultureel gebied een richtinggevende koers naar 2030 beschikbaar en wordt op optimale wijze een verbinding tot stand gebracht met de beleidsterreinen zorg en welzijn, onderwijs, ruimte en economie. Voor het gemeentebestuur komt een adequaat toetsingskader beschikbaar op het gebied van culturele initiatieven.

Met Cultuurkoers 2030 hebben wij de ambitie om cultuur (nog) meer te verweven in de Westlandse samenleving zodat meer mensen met cultuur in aanraking komen. Cultuur levert een essentiële bijdrage aan de maatschappelijke opgaven waar onze gemeente voor staat. Deze Cultuurkoers 2030 maakt het speelveld daarom groter: sociale, ruimtelijke en economische spelers worden de komende periode op structurele wijze betrokken bij cultuur. Om op een adequate wijze te kunnen reageren op initiatieven vanuit dit grotere speelveld is het een essentiële en minimale randvoorwaarde dat er voldoende financiële middelen beschikbaar komen voor de aanstelling van een beleidsadviseur Cultuur en Erfgoed (zie financiële paragraaf en de argumentatie bij beslispunt 6 van dit voorstel).

RAADSVORSTEL

Wij hebben voor het grotere speelveld een viertal ontwikkelagenda's opgesteld. Dit op basis van interviews met belangrijke stakeholders op het gebied van cultuur, erfgoed en het sociaal, ruimtelijk en economisch beleid en de uitgezette enquête waarvan de uitkomsten desgewenst op afspraak inzichtelijk zijn. Deze agenda's vindt u in bijlage 3 van de Cultuurkoers 2030. In deze agenda's worden thema's benoemd die richting 2030 nadere uitwerking vragen. Enerzijds gaat het om projecten die al in voorbereiding zijn en anderzijds gaat het om nieuwe ontwikkelingen en accenten die nader onderzocht moeten worden. De voorbeelden waarmee wij in dit raadsvoorstel de ontwikkelagenda's illustreren zijn afkomstig uit suggesties van het veld.

2.1 De ontwikkelagenda 'Bestaande cultuurbeleid: ruimte voor innovatie en ontwikkeling' stimuleert nieuwe ideeën en innovaties in kunst, cultuur en erfgoed.

Cultuurdeelname in de vrije tijd geeft Westlanders ruimte voor ontspanning, plezier en het ontmoeten van andere mensen. Westland kent een rijk cultureel palet maar er is nu onvoldoende ruimte voor doorgroei en innovatie. Wij bereiken nog niet alle inwoners in Westland en willen daarom nieuwe ontwikkelingen en diversiteit in kunst, cultuur en erfgoed stimuleren.

Theater De Naald is van essentieel belang voor het Westland. De Naald dient - nog meer dan nu - een belangrijke ontmoetingsplaats te worden met een professioneel theateraanbod, bioscoop en een podium voor het amateurveld. De culturele programmering moet van dien aard zijn dat dit bijdraagt aan een levendig vestigingsklimaat voor o.a. hoger opgeleiden. Tegelijkertijd constateren wij dat de accommodatie sterk is verouderd en te weinig zaalcapaciteit heeft. Het realiseren van meer ruimte – waar mogelijk met andere partijen die elkaar versterken – vinden wij belangrijk en urgent.

Om trots te kunnen zijn op onze gemeente moeten wij onze geschiedenis kennen. Dit verbindt jong en oud met elkaar. Het Historisch Archief Westland (HAW) krijgt de ruimte zich niet alleen te richten op zijn wettelijke taken maar ook op waardevolle, niet-wettelijke taken zoals het zichtbaar en (digitaal) toegankelijker maken van het archief. Stroomlijning van gemeentelijk erfgoedbeleid waarbij de erfgoedpartners meer structureel samenwerken en afstemmen is waardevol.

De Bibliotheek is een prachtige moderne maatschappelijke én culturele plek waar mensen willen leren, lezen, werken en elkaar willen ontmoeten. Het uitvoeren van de wettelijke taken is belangrijk maar tevens willen wij de Bibliotheek vormgeven als een multifunctionele ontmoetingsplek in de dorpen. Samenwerking met andere (sociaal maatschappelijke) spelers (zoals Vitis) die elkaar inhoudelijk versterken is ook hier belangrijk.

Suggesties uit het veld bij ontwikkelagenda 'Bestaand cultuurbeleid en innovatie':

- Instellen Westlandse cultuurprijs voor nieuwe initiatieven
- Foodfestival in tuin Westlands museum organiseren

2.2 De ontwikkelagenda 'Onderwijs: cultuur als basis voor levenslang leren' waarborgt het stimuleren en behouden van cultuureducatie van voorschoolse opvang tot en met het MBO hetgeen bijdraagt aan de creativiteit, kennis en talentontwikkeling en zelfbewustzijn van Westlandse jongeren.

Ons doel is om jonge Westlanders vanaf de voorschoolse opvang tot het MBO met alle aspecten van cultuur in aanmerking te laten komen. Door het vergroten van het cultuurhistorisch besef ('DNA') van Westland bij jongeren wordt een lokaal accent gelegd. Waar kom ik vandaan, wat is mijn identiteit? Vertegenwoordigers van de Jongerenraad hebben kenbaar gemaakt dat de inzet van digitale media en het opdoen van een persoonlijke ervaring daarbij waardevol zijn. Om een maximaal effect te krijgen hebben wij de ambitie om daartoe bestemde landelijke matchingsrege-

RAADSVORSTEL

lingen zoveel mogelijk te benutten. De ontwikkelagenda sluit aan bij het in 2016 door uw raad vastgestelde Sociaal Beleidskader waarin als doelstelling is opgenomen dat de jeugd zich optimaal ontwikkelt en opgroeit in een veilige en gezonde omgeving.

Suggesties uit het veld bij ontwikkelagenda 'Cultuur als basis voor een leven lang leren'

- Westlandse canon van culturele hoogtepunten maken
- Spotlight: talentenjacht voor het voortgezet onderwijs

2.3 De ontwikkelagenda 'Zorg en welzijn: cultuur maakt beter' zorgt ervoor dat Cultuur een essentiële bijdrage levert aan de sociale verbondenheid en een preventieve helende werking heeft voor kwetsbare doelgroepen.

De combinatie cultuur en zorg betekent veel op het gebied van preventie en maatschappelijke activering voor kwetsbare groepen. Een project als PUUR! waar mensen met een beperking lessen in theater, dans, muziek en beeldende kunst krijgen illustreert dit. Een ander succesvol voorbeeld is Kunstkracht 55+, een project dat tot stand is gekomen doordat Cultuurweb, Pieter van Foreest en Careyn de handen ineen hebben geslagen. Bij Kunstkracht 55+ zijn ouderen gezamenlijk bezig zijn met zang, dans en beeldende kunst. Een korte impressie kunt u zien via: <https://www.youtube.com/watch?v=w7SK3MUlwWg>. Dergelijke projecten verdienen navolging en structurele uitbreiding. Uiteindelijk werkt de inzet van cultuur in de zorg kostenbesparend: vitalere inwoners hebben een betere kwaliteit van leven en zijn zelfredzamer. Financiering vindt nu nog, samen met lokale en landelijke fondsen, plaats op projectbasis. De bekendheid onder zorgverleners van de helende werking van cultuur wordt vergroot. Deze ontwikkelagenda sluit aan bij de doelen van het in 2016 door uw raad vastgestelde Sociaal Beleidskader: mentaal gezond en minder eenzaamheid door zinvolle dagbesteding.

Suggesties uit het veld bij ontwikkelagenda 'Cultuur maakt beter':

- Dance with Health: dansen voor vrouwen met borstkanker zorgt voor zelfvertrouwen, fitheid en hernieuwd gevoel van vrouwelijkheid (AD, 19-4-2019)
- Cultureel introductiepakket voor mensen die in Westland komen wonen.

2.4 De ontwikkelagenda 'Openbare ruimte: zonder erfgoed is Westland niet zichzelf' waarborgt het wezenlijke belang van kunst, monumenten, landschapsontwikkeling en archeologie voor het behoud van de Westlandse identiteit.

Westlanders zijn terecht gepast trots op het Westland. In het verleden is het cultuur-historisch belang wel eens ondergesneeuwd en is agrarisch erfgoed te gemakkelijk verdwenen. Het verleden is echter noodzakelijk om de toekomst in te richten. Daarmee worden jong en oud met elkaar verbonden.

Wij vinden het belangrijk cultuur-historisch erfgoed te behouden en zichtbaar te maken. Het ontwikkelen van erfgoedroutes ('erfgoedparels') geeft een beeld van vroeger in relatie tot het heden. Dit bevordert ook het toerisme en zorgt voor een aantrekkelijker woon- en vestigingsklimaat. Zo wordt ook een economische bijdrage geleverd. In samenspraak met betrokken partijen en bewoners willen wij de mogelijkheden onderzoeken om (toekomstig) leegstaande panden, waaronder religieuze gebouwen, te herbestemmen. Dit draagt bij aan de levendigheid van onze dorpen.

Binnen de gemeente is het beter afstemmen en inbedden van erfgoed in de openbare ruimte (kunst, monumenten en archeologie) in samenspel met de omgevingsvisie wenselijk. Het belang van een structurele samenwerking tussen de erfgoedpartners hebben wij eerder in dit voorstel al

RAADSVORSTEL

benoemd. Zaken als een vervolg geven aan het geïnterpreteerde gemeentelijk kunstbezit lopen door. Samenwerking tussen verschillende partijen bij het etaleren van de collectie vinden wij wenselijk.

Suggesties uit het veld bij ontwikkelagenda 'Openbare ruimte: zonder erfgoed is Westland niet zichzelf':

- Routes langs religieus of militair erfgoed (Atlantik Wall)
- Cultuur in leegstaande gebouwen onderbrengen
- De geschiedenis van slot Honselersdijk herwaarderen als toeristische attractie.

3. Zonder financiële middelen is het niet mogelijk de Cultuurkoers 2030 en de ontwikkelagenda's uit te werken.

Thans zijn binnen de begroting geen middelen aanwezig om de Cultuurkoers 2030 en de ontwikkelagenda's uit te werken. De gemeente heeft op dit moment geen beleidsadviseur Cultuur en Erfgoed, de aanstelling van een dergelijke adviseur is essentieel om de Cultuurkoers 2030 en de ontwikkelagenda's uit te kunnen werken en initiatieven vanuit het veld te kunnen toetsen en faciliteren. Eerder kan niet worden begonnen. De middelen voor de aanstelling van een beleidsadviseur Cultuur en Erfgoed zijn opgenomen in de voorjaarsnota (€ 60.000). Deze medewerker positioneert cultuur en erfgoed in zorg, welzijn, onderwijs, ruimte en economie. Het is wegens de complexiteit en de gewenste integraliteit niet wenselijk om dit beleid met alleen deelaanstellingen uit de verschillende gemeentelijke afdelingen vorm te geven. Het is voorts evident dat de uitwerking van de thema's uit de vier ontwikkelagenda's middelen vereist. Van het culturele en maatschappelijke veld kan niet worden verlangd dat dit zonder financiële armslag gebeurt en binnen de bestaande middelen zijn hiervoor bij Westland Cultuurweb, WestlandTheater De Naald, Bibliotheek Westland en Westlands Museum geen mogelijkheden.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Risico's: n.v.t.

Kanttekeningen:

Cultuurkoers 2030 is een richtinggevend document waarbinnen de belangrijke thema's voor de periode naar 2030 zijn benoemd. In de komende jaren kunnen er ontwikkelingen bijkomen of afvallen hetgeen mogelijkwijs van invloed is op de ontwikkelagenda's.

FINANCIËN

De middelen voor de aanstelling van een beleidsadviseur Cultuur en Erfgoed zijn opgenomen in de voorjaarsnota (€ 60.000).

COMMUNICATIEPARAGRAAF

De Cultuurkoers 2030 wordt bekend gemaakt via een bericht op de gemeentelijke website, daarnaast wordt aan de media een persbericht gestuurd. De respondenten krijgen een digitaal exemplaar toegestuurd. Belangrijkste boodschap daarbij is dat Westland het belang van cultuur blijft erkennen, meer mensen betreft bij cultuur en met deze nota de ambitie neerlegt om in de toekomst de verbinding te maken het sociale, economische en ruimtelijk beleid. Op deze wijze gaat cultuur in de toekomst (meer) bijdragen aan een aantrekkelijk leefomgeving en vestigingsklimaat, de Westlandse economie en het tot stand brengen van sociale verbondenheid en een zinvolle dagbesteding voor kwetsbare doelgroepen.

RAADSVOORSTEL

EXTERN OVERLEG

Belanghebbenden rondom het Westlandse cultuurbeleid (en de nu betrokken beleidsterreinen) zijn nauw betrokken geweest bij het opstellen van de Cultuurkoers 2030. Dit om de lokale expertise en ervaring van direct betrokkenen zoveel als mogelijk te laten doorklinken. De inhoud van de Cultuurkoers 2030 is tot stand gekomen na individuele gesprekken met belangrijke stakeholders op het gebied van cultuur, erfgoed, sociaal, ruimtelijk en economisch beleid en uitvoering (zie bijlage 1 van de Cultuurkoers 2030). Er is verder een gezamenlijke bijeenkomst belegd met de vier gesubsidieerde cultuurinstellingen (De Naald, Westlands Museum, Cultuurweb, Bibliotheek). In De Veiling in Poeldijk is een avond georganiseerd waarbij afvaardigingen uit cultuur, onderwijs, zorg, welzijn, ruimte en economie (zowel uit het veld, als uit de ambtelijke organisatie) mee hebben gedacht en gesproken over de inhoud van de ontwikkelagenda's. Tevens is er een online enquête uitgezet, 130 inwoners en 30 organisaties hebben deze ingevuld ingevuld. Intern heeft een ambtelijke sessie plaatsgevonden met de relevante beleidsadviseurs op het sociaal domein, cultuur, zorg, welzijn, onderwijs, erfgoed (monumenten en archeologie), voorzieningen (accommodaties), toerisme, communicatie en het Historisch Archief Westland.

VERVOLGTRAJECT

Met de uitwerking van de Cultuurkoers 2030 en de ontwikkelagenda's kan worden begonnen op het moment dat er financiële middelen beschikbaar komen. Dat is nu nog niet het geval. Zodra dit wel het geval worden de thema's uit de ontwikkelagenda's uitgewerkt door thematafels. Aan deze tafels vinden de belangrijkste stakeholders (cultureel en maatschappelijk veld, gemeente maar ook landelijke kenniscentra) elkaar. De thematafels zorgen voor draagvlak en eigenaarschap bij de belangrijkste organisaties rond een bepaald thema. Het initiatief om een thematafel op te richten kan zowel vanuit de gemeente als vanuit het veld worden genomen. Dat er binnen een thema verschillende belangen de kop op zullen steken, is onderdeel van het proces van co-creatie en vraagt de nodige tijd. Het is belangrijk die tijd ook te durven nemen. Aan Westland Cultuurweb, WestlandTheater De Naald, Bibliotheek Westland en Westlands Museum vragen we bovengenoemde thema's, waar die van toepassing zijn op hun taken, in hun vierjarenplannen 2021-2024 op te nemen en dit in onderlinge afstemming met hun reguliere taken vorm te geven. Verantwoording vindt plaats op de gebruikelijke wijze bij de vaststelling van de subsidie. De aan te stellen beleidsadviseur Cultuur bewaakt tussentijds de voortgang van de ontwikkelagenda's en heeft een belangrijke rol als aanjager.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler

B.R. Arends

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 juni 2019, met de volgende bijlage(n):

- Cultuurkoers 2030 (corsanr 19-0113149)

gelet op het bepaalde in artikel 186, 189 en 192 van de Gemeentewet

gehoord het advies van de commissie Maatschappelijke Ontwikkeling van 24 juni 2019 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. De nota Cultuurkoers 2030 als richtinggevend document vast te stellen.
2. Bijlage 3 Ontwikkelagenda als genoemd in de Cultuurkoers 2030 als informatief aan te merken.
3. De financiële middelen die noodzakelijk zijn om de Cultuurkoers en de ontwikkelagenda's uit te kunnen werken in de komende jaren te betrekken bij de afwegingen die worden gemaakt in het kader van de P&C cyclus.

aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 9 juli 2019,

de griffier,

de voorzitter,

A.P.M.A.F. Bergmans

B.R. Arends